

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Заместник-министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ / 2020 г.

На основание на чл. 13д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет и Заповед № РД на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за специфична професионална подготовка по учебен предмет **финанси – учебна практика**, за професионално направление код **343 „Финанси, банково и застрахователно дело“** с интензивно изучаване на чужд език, работещи по типов учебен план **Вариант В2**.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2020/2021 година.

X

Таня Михайлова
Заместник-министър

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ЗА СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

по

ФИНАНСИ

(УЧЕБНА ПРАКТИКА)

за XI и XII клас

Утвърдена със Заповед №

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

КОД 343 ФИНАНСИ, БАНКОВО И ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДЕЛО

ПРОФЕСИЯ:

КОД 343010 ФИНАНСИСТ

СПЕЦИАЛНОСТ:

КОД 3430101 БАНКОВО ДЕЛО

София, 2020 г.

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е предназначена за специалност: „Банково дело“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение, за които по учебен план се изучава учебният предмет **финанси – учебна практика**.

Предложеният учебен материал се основава на усвоените знания по предмета от специфичната професионална подготовка, заложен в типовия учебен план **/Рамкова програма В – Вариант В2/**.

Обучението по **финанси – учебна практика** се организира чрез изясняване на учебното съдържание, анализ и активно включване на учениците в учебния процес. Изключително важен е изборът на подходящи методи и средства с цел най-ефективно усвояване на включените теми.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Основната цел на обучението по учебния предмет е надграждане на получените знания и умения в областта на публичните и корпоративните финанси. Изучаването на публичните финанси е свързано с надграждане на придобитите знания и умения за паричните отношения, възникващи по повод набирането на финансови средства за държавния бюджет и тяхното използване под формата на държавни разходи. Изучаването на корпоративните финанси е свързано с надграждане на придобитите знания и умения за управлението на паричните потоци на фирмата при набавянето на финансови ресурси и тяхното влягане в различни активи.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

Общият брой часове по учебния предмет **финанси – учебна практика** е записан в типовия учебен план на посочената професия и специалност.

В съответствие с типовия учебен план е разработен вариант на учебната програма по предмета според посочените часове за специалност код **3430101 „Банково дело“** от професия код **343010 „Финансист“** – **Рамкова програма В – Вариант В2**.

XI КЛАС ТИПОВ УЧЕБЕН ПЛАН В2
ФИНАНСИ /УЧЕБНА ПРАКТИКА/

I срок – 18 седмици по 1 час = 18 часа

II срок – 18 седмици по 1 час = 18 часа

Всичко: 36 часа

XII КЛАС ТИПОВ УЧЕБЕН ПЛАН В2
ФИНАНСИ /УЧЕБНА ПРАКТИКА/

I срок – 18 седмици по 2 часа = 36 часа

II срок – 11 седмици по 2 часа = 22 часа

Всичко: 58 часа

Общо: 94 часа

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№	Наименование на разделите и темите	Общо 94 ЧАСА
	ФИНАНСИ /УЧЕБНА ПРАКТИКА/ – 11 КЛАС	36 ЧАСА
	Раздел I. Основи на финансите	3
1	Държавата и финансите.	
2	Финансова система.	
3	Публични блага.	
	Раздел II. Държавен бюджет	4
1	Принципи за изграждане на държавния бюджет.	
2	Бюджетна технология.	
3	Закон за държавния бюджет в Република България.	
	Раздел III. Държавни разходи	5
1	Основни държавни разходи.	
2	Характеристика на основните видове държавни разходи.	
	Раздел IV. Държавни приходи	5
1	Държавни приходи и източници за тяхното придобиване.	
2	Национален осигурителен институт.	

3	Национална агенция за приходите.	
	Раздел V. Теоретични основи на данъците	6
1	Елементи на данъка.	
2	Начини за данъчно облагане.	
3	Данъчна система на Република България.	
	Раздел VI. Преки подоходни данъци	7
1	Подоходно облагане на юридически лица.	
2	Подоходно облагане на физически лица.	
3	Патентен данък.	
4	Плащания, свързани със социалното осигуряване.	
	Раздел VII. Преки имуществени данъци	3
1	Данък върху недвижимите имоти.	
2	Данък върху превозните средства.	
3	Данък върху наследствата.	
4	Данък върху придобиване на имуществото по дарение и по възмезден начин.	
	Раздел VIII. Косвени данъци	3
1	Данък върху добавената стойност.	
2	Акцизи.	
3	Мита.	
	ФИНАНСИ /УЧЕБНА ПРАКТИКА/ – 12 КЛАС	58 часа
	Раздел I. Финансово управление	4
1	Финансово управление.	
2	Източници на информация.	
	Раздел II. Стойност на парите във времето	12
1	Изменение на стойността на парите във времето.	
2	Бъдеща стойност.	
3	Настояща стойност.	
4	Нетна настояща стойност.	
5	Настояща стойност на облигации и акции.	
	Раздел III. Финансиране	12

1	Финансови източници.	
2	Вътрешни източници на капитала на фирмата.	
3	Външни източници на капитала на фирмата.	
4	Финансиране на малки и средни предприятия.	
5	Финансиране на акционерни дружества.	
6	Цена на капитала.	
7	Среднопретеглена цена на капитала.	
8	Капиталова и имуществена структура.	
	Раздел IV. Инвестиране	8
1	Видове инвестиции.	
2	Инвестиции в дълготрайни материални активи.	
3	Инвестиции в краткотрайни активи.	
	Раздел V. Дивидентна политика на фирмата	6
1	Форма на дивидентите.	
2	Видове дивидентна политика.	
3	Значение на дивидентната политика.	
4	Връзка между дивидентната политика и цената на акциите.	
	Раздел VI. Финансов анализ на фирмата	10
1	Финансов анализ.	
2	Финансови показатели.	
	Раздел VII. Финансово планиране на фирмата	6
1	Финансово планиране.	
2	Дългосрочно финансово планиране.	
3	Методи за финансово планиране.	

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва:

Да усвоят знания за:

- ✓ същността, ролята и функциите на финансите;

- ✓ ролята на държавата в публичните финанси;
- ✓ финансовата система на Република България;
- ✓ държавният бюджет и ролята му за икономическите процеси в държавата;
- ✓ източниците на държавните приходи;
- ✓ видовете държавни разходи;
- ✓ данъците, начините на данъчно облагане;
- ✓ особеностите при облагане доходите на физическите и юридическите лица;
- ✓ особеностите на косвените данъци;
- ✓ източниците за финансиране на предприятията и цената на финансирането им;
- ✓ инвестиционните процеси в предприятията и начините за изчисляване на тяхната ефективност;
- ✓ коефициентите за финансов анализ на фирмата;

Да формират умения за:

- ✓ прилагане на данъчното и осигурително законодателство;
- ✓ изчисляване на данъци и осигурителни вноски;
- ✓ изчисляване цената на финансиране на предприятията;
- ✓ изчисляване среднопретеглената цена на капитала;
- ✓ изчисляване на доходността от инвестициите;
- ✓ изчисляване на финансови коефициенти;

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Миткова, Т., Д. Бинева, Финанси, изд. Мартилен 2017 г.
2. Закон за устройство на държавния бюджет
3. Закон за корпоративно подоходно облагане
4. Закон за данъците върху доходите на физическите лица
5. Закон за данък върху добавената стойност
6. Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
7. Кодекс за социално осигуряване
8. Други нормативни документи

АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Диана Стоянова, Национална търговско – банкова гимназия, гр. София
2. Саша Спасова, Национална търговско – банкова гимназия, гр. София
3. Росица Маринова, Национална търговско – банкова гимназия, гр. София